

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

" _____ " _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

	(назва навчальної дисципліни)
Освітній ступінь	магістр
	(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)
Спеціальність	242 Туризм
	(шифр і назва)
Освітня програма	Туризм
	(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)
	наказ від 27.04.2023 р. № 50-02
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
	(обов'язкова або вибіркова)
Мова навчання:	українська

Методологія та організація наукових досліджень // Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 11 с. (без додатків).

РОЗРОБНИКИ:

Сазонець І.Л., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, доктор економічних наук, професор, **Лимар А.П.** доцент кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат історичних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2024 р., протокол №10

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років. 22.08. 2024 р., протокол №12.

Завданням дисципліни є залучення студентів до науково-дослідної роботи, ознайомлення їх із стратегією і тактикою проведення досліджень, надання їм знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження, а також забезпечити методологічним і методичним інструментарієм для написання дипломної роботи, сприяти втіленню дослідницьких та інноваційних підходів, методів, технологій в подальшу виробничу діяльність

Метою дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є формування у студентів теоретичних і практичних знань у сфері методології та організації наукових досліджень, зокрема досліджень в туристичній сфері з урахуванням особливостей діяльності та розвитку туристичних компаній та ризиків туристичної галузі, що носять глобальний характер.

Предметом вивчення дисципліни є сукупність принципів комплексного системного управління науковою діяльністю в університетах, науковою діяльністю на рівні держави та реалізація основних напрямів розвитку сучасної науки на основі врахування та мінімізації ризиків сучасного стану країни.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

Питання організації науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі

Сучасні підходи до вибору методології та методика виконання наукових досліджень

Методи обрання напрямку та теми наукових досліджень

Наукова організація дослідного процесу

Засоби пошуку інформації та комп'ютерні технології у наукових дослідженнях

Систему наукових досліджень

Звітність про результати наукових досліджень

Сучасні форми організації підготовки науково-педагогічних кадрів

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

Організовувати науково-дослідну роботу у вищому навчальному закладі

Обирати методологію та методику виконання наукових досліджень

Обирати напрям та тему наукового дослідження

Організувати науковий процес

Шукати аналітичну інформацію з використанням комп'ютерних технологій у наукових дослідженнях

Готувати звітність про результати наукових досліджень

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП «Туризм»:

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.

ЗК 10. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних 11 проблем розвитку ринку туристичних послуг та туристичної діяльності.

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

Програмними результатами навчання є:

ПРН1. Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації

ПРН2. Здатність розуміти і застосовувати на практиці теорії та методологію системи наук, які формують туризмологію

ПРН4. Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристичного ринку

ПРН5. Здатність оцінювати кон'юнктуру туристичного ринку, інтерпретувати результати дослідження та прогнозувати напрями розвитку суб'єкта підприємницької діяльності в сфері рекреації і туризму

ПРН8. Вільно володіти державною мовою і використовувати її в професійній діяльності

ПРН17. Здатність проводити дослідження, моніторинг та прогнозування стану світового, національного та регіонального ринку туристичних послуг з метою підвищення ефективності діяльності суб'єкта туристичної діяльності, залучення інвестицій та розширення сфери послуг

Передумови для вивчення навчальної дисципліни. Для вивчення курсу студенти потребують базових знань достатніх для:

- а) сприйняття категоріального апарату сучасної науки;
- б) володіння методами порівняльного аналізу, аналізу конкурентоспроможності, науковими підходами в практичній діяльності.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі

Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі. Організація вузівської науки. Види і форми науково-дослідної роботи. Система управління науково-дослідною роботою.

Тема 2. Методологія та методика виконання наукових досліджень

Загальнонаукові методи дослідження. Методи теоретичних досліджень. Критерії вибору методології дослідження. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження. Процедури у наукових дослідженнях. Підходи та критерії вибору методів в економічних дослідженнях.

Тема 3. Напрями та вибір теми наукових досліджень

Наукова проблема у науковій діяльності. Принципи та критерії вибору проблеми дослідження. Принципи та критерії вибору теми дослідження.

Тема 4. Наукова організація дослідного процесу

Поняття наукової організації праці (НОП). Принципи організації праці у науковій діяльності. Особливості творчої праці. Роль особистості вченого в науці. Планування і раціональна організація праці науковця. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця. Академічна доброчесність та запобігання плагіату.

Тема 5. Джерельна інформація та комп'ютерні технології у наукових дослідженнях

Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях. Бібліографічні джерела економічної інформації. Поняття автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ). Сучасні комп'ютерні технології та Інтернет в економічних дослідженнях. Економіко-математичне моделювання в науковій роботі.

Тема 6. Систематизація наукових досліджень

Способи оприлюднення та апробації наукових результатів. Порядок проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів. Наукометричні бази даних та показники результатів наукових досліджень.

Тема 7. Звітність та ефективність наукових досліджень

Форми та порядок звітування про науково-дослідну роботу. Звіт про НДР підрозділу, установи, порядок складання, розгляду та затвердження. Економічний та соціальний ефект наукових досліджень.

Тема 8. Організація підготовки науково-педагогічних кадрів

Підготовка кадрів через аспірантуру і докторантуру. Індивідуальний план аспіранта, порядок складання і контролю. Критерії оцінки готовності

дисертації. Організація та процедура захисту дисертації на спеціалізованих вчених радах. Присвоєння вчених звань.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (*навчальний семестр, навчальний рік*).

З навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» застосовуються такі основні види контролю знань:

- 1) Поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:
 - усне опитування;
 - письмові контрольні експрес-роботи;
 - тестовий контроль;
- 2) Модульний контроль;
- 3) Підсумковий контроль – наприкінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт: – за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять; – за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач); – за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили практичні заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної

інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Поточна атестація зі змістового модулю проводиться після вивчення теми № 8 у вигляді контрольної роботи.

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	зараховано	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	зараховано	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної .
74–82		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками .
68–73	зараховано	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не несуть істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки .
60–67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .

35–59	не зараховано	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛК (З)	
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота		
≤ 40	≤ 20		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100			
ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛК (З)	
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота		
≤ 20	≤ 40		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ різноманітних видів навчальної роботи (поточний контроль; письмові роботи; тестування; індивідуально-дослідні завдання; самостійні завдання)

Види робіт	Аудиторні заняття	Самостійна робота, виконання індивідуальних занять
В и	Змістовний модуль 1 та Змістовний модуль 2	

	Задовільна відповідь	+ 1 бал	Підготовка словників понять з тем змістовних модулів	2 бали за кожен окрему тему
	Добра відповідь	+ 2 бали	Вирішення тестових завдань (в залежності від кількості питань та правильних відповідей)	30% - 1 бал 50% - 2 бали 70 % - 3 бали
	Відмінна відповідь	+ 3 бали	Ведення конспекту що містить матеріали лекції, підготовки до с/з, першоджерела, нормативні акти тощо	2 бали за кожен окрему тему
			Вирішення практичних завдань по кожній окремій темі (в залежності від кількості вирішених завдань)	30% - 3 бал 50% - 4 бали 70 % - 5 балів
			Створення мультимедійних презентацій по окремій темі	5 балів
			Підготовка тексту реферату та доповідь по ньому	2 бали
			Участь у конференціях, круглих столах, підготовка доповідей та статей	15 балів
			Складання тестових завдань по окремій темі (не менше 10 питань)	4 бали
			Виконання індивідуальних творчих завдань (за узгодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 15 балів
			Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ)	100% - 20 балів 50% - 10 балів

**Критерії оцінювання
«аудиторної роботи у вигляді усної відповіді здобувачів»**

ПОЯСНЕННЯ	
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні предметної області навчальної дисципліни
3	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні предметної області навчальної дисципліни.
2	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
1	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів комплексно-практичного індивідуального завдання;
 - студентські презентації та виступи на наукових заходах;
 - залік;
 - інші види індивідуальних та групових завдань.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком або мають академічні заборгованості за іншими (підтвердженими документально) обставинами передбачено окремий вид роботи.

Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це вид індивідуальної позааудиторної роботи студента, яку студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Формою контролю індивідуальної роботи студента є перевірка виконання завдання у формі підготовлених тез доповіді для участі у будь-якій науково-практичній конференції, круглому столі, семінарі і. т. ін. Мета КПЗ: самостійне опрацювання програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи з підготовки наукової доповіді. Вимоги до КПЗ: КПЗ виконується у формі письмової роботи, яка полягає у підготовці наукового матеріалу. Працюючи індивідуально студенти повинні продемонструвати уміння правильно застосовувати теоретичний матеріал на практиці. До роботи можуть бути долучені ксерокопії основних наукових публікацій за темою КПЗ. КПЗ є одним із додаткових робіт залікового модулю, тому оцінюється і впливає на загальну (підсумкову) оцінку. Завершене КПЗ подається у роздрукованому та електронному варіантах викладачу, який читає лекційний курс та приймає залік з даної дисципліни не пізніше, ніж за 2 тижні до дня заліку. Максимальна кількість балів за таку роботу – 20.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час проведення навчальних занять використовуються мультимедійні презентації, зокрема у форматі Power Point, інформаційні ресурси. Робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками з фонду бібліотеки ДГУ (за рекомендованим переліком), методичними рекомендаціями для самостійної роботи студентів, конспектами лекцій, електронною бібліотекою першоджерел, навчально-методичним комплексом дисципліни.

Для виконання позааудиторних завдань, а також аудиторних (у випадку

необхідності) здобувачі можуть комунікувати з викладачем через сервіси MOODIE, Google Classroom або Zoom.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

Додаток 1.1.
до Робочої програми навчальної
дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»
Тетяна АЛФЬОРОВА

.....2024р.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр** Спеціальність **241 «Готельно –
ресторанна справа**
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2024 / 2025 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА** Обсяг **4** кредитів ЄКТС, **120** год

Кафедра (-и) **Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу**

Курс **I** Групи **ТМ-24**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі	15	4	2	2		11
2	Методологія та методика виконання наукових досліджень	15	6	2	4		9
3	Напрями та вибір теми наукових досліджень	15	4	2	2		11
4	Наукова організація дослідного процесу	15	6	2	4		9
5	Джерельна інформація та комп'ютерні технології у наукових дослідженнях	15	4	2	2		11

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семинари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
6	Систематизація наукових досліджень	15	6	2	4		9
7	Звітність та ефективність наукових досліджень	15	4	2	2		11
8	Організація підготовки науково-педагогічних кадрів	15	6	2	4		9
	Разом	120	40	16	24		80
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2024 р., протокол №10

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.В. Тесленко

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь магістр Спеціальність 242 Туризм
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2024/2025 навчальний рік

Література та навчальні матеріали:

Основна:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. Обереги, 2021. 208 с.
4. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Липич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Липич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
7. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
8. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
9. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.

Додаткова:

1. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.
2. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.
3. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
4. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУБГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.
5. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.
6. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУБГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.
7. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.
8. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.
9. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
10. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
11. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
12. Офіційний сайт ЕРАЗМУС+UA. URL: <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2024 р., протокол №10

Завідувач кафедри

Т.В. Тесленко

(підпис)

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь магістр Спеціальність 242 Туризм
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

Освітня програма Туризм
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

наказ від 27.04.2023 р. № 50-02

Форма навчання Денна та заочна
(денна/заочна)

у 2024/2025 навчальному році

Плани семінарських
(практичних) занять
обговорені та схвалені на
засіданні кафедри
протокол від 14.06.2024 р. № 10

**Завідувач кафедри
Тетяна ТЕСЛЕНКО**

(підпис)

Дніпро – 2024

Методологія та організація наукових досліджень // Плани семінарських занять для денної та заочної форми навчання. Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 20с.

РОЗРОБНИКИ:

Сазонець І.Л., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, доктор економічних наук, професор, **Лимар А.П.** доцент кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат історичних наук, доцент

ТЕМА 1. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі.
2. Організація вузівської науки.
3. Види і форми науково-дослідної роботи.
4. Система управління науково-дослідною роботою.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

суб'єкти науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі, освітньо-кваліфікаційна характеристика, наукова діяльність, науково-педагогічні працівники, види та форми науково-дослідної роботи, комплексно-цільові програми, індивідуальні плани.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Історія становлення та сучасна роль науки у глобальному суспільстві.
2. Основні проблеми та тенденції сучасного розвитку науки в Україні.
3. Основи наукознавства і класифікація наук.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Визначте історичні аспекти становлення та сучасну роль науки у глобальному суспільстві.
2. Які основні проблеми та тенденції сучасного розвитку науки в Україні?
3. Наведіть основи наукознавства і класифікації наук.

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК10, ЗК11, СК1, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 2. Методологія та методика виконання наукових досліджень

Семінарське заняття № 2 – 4 год.

План

1. Загальнонаукові методи дослідження.
2. Методи теоретичних досліджень.
3. Критерії вибору методології дослідження. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження.
4. Процедури у наукових дослідженнях.
5. Підходи та критерії вибору методів в економічних дослідженнях.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

наукове дослідження, зміст і призначення загальнонаукових і теоретичних прийомів; застосування конкретно-наукових методичних прийомів; складання методики дослідження, загальнонаукові методи, теоретичні та емпіричні дослідження, науково-дослідні процедури.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Методологія та методика наукових досліджень.
2. Методи досліджень: загальнонаукові та спеціальні.
3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Визначте основи методології та методики наукових досліджень.
2. Надайте характеристику методів досліджень: загальнонаукові та спеціальні.
3. Як здійснюється інформаційне забезпечення наукових досліджень?

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК11, СК1, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 3. Напрями та вибір теми наукових досліджень

Семинарське заняття № 3 – 2 год.

План

1. Наукова проблема у науковій діяльності.
2. Принципи та критерії вибору проблеми дослідження.
3. Принципи та критерії вибору теми дослідження.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

наукова проблема в процесі наукового пізнання, поняття наукова проблема та наукова тема, критерії, які висуваються до вибору наукових проблем та тем, тема (від грец. *thema* основна думка, завдання, положення, яке необхідно розвинути) - це частина наукової проблеми, яка охоплює одне або кілька питань дослідження, теми наукових досліджень формуються у межах проблеми науки, і поділяються на теоретичні, методологічні та організаційні.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Організаційна стадія наукового дослідження.
2. Дослідна стадія наукового дослідження.
3. Вибір наукової проблеми.
4. Вибір наукової теми.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Охарактеризуйте організаційну та дослідну стадії наукового

дослідження.

2. Надайте характеристику поняттям наукова проблема та наукова тема.
3. Як поділяються теми наукових досліджень у межах проблеми окремої науки

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК10, СК1, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 4. Наукова організація дослідного процесу

Семінарське заняття № 4 – 4 год.

План

1. Поняття наукової організації праці (НОП).
2. Принципи організації праці у науковій діяльності.
3. Особливості творчої праці.
4. Роль особистості вченого в науці. Академічна доброчесність та запобігання плагіату.
5. Планування і раціональна організація праці науковця.
6. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: оцінка певних умов наукової діяльності, відповідність елементів наукової організації праці певним стандартам; за певними критеріями, відповідність принципів організації праці, напрямки поліпшення ефективності проведення наукової діяльності, власна придатність та відповідність вимогам, що висуваються до науковців, можливі напрямки вдосконалення особистості. Наукова організація праці (НОП) – система заходів по вдосконаленню методів і умов інтелектуальної праці, збереження здоров'я працівників на основі освітніх досягнень науки і техніки, що забезпечують найвищу ефективність розумової праці.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Суть та схема організаційної стадії науково-дослідного процесу.
2. Приклади основних напрямків економічних досліджень.
3. Наукова новизна та її рівні.
4. Ознаки практичної значущості результатів досліджень.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Надайте визначення поняття наукова організація праці.
2. Визначте науково-дослідний процес та його сутність.
3. Вкажіть пізнавальні завдання та їх класифікацію.
4. Які напрямки наукових досліджень існують?
5. Розкрийте сутність академічної доброчесності. Деструктивна роль плагіату в сучасній науці.
6. Надайте характеристику стадій науково-дослідного процесу.

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК10, ЗК11, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 5. Джерельна інформація та комп'ютерні технології у наукових дослідженнях

Семінарське заняття № 5 – 2 год.

План

1. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу.
2. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.
3. Бібліографічні джерела економічної інформації.
4. Поняття автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ).
5. Сучасні комп'ютерні технології та Інтернет в економічних дослідженнях.
6. Економіко-математичне моделювання в науковій роботі.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

інформація, звукова, текстова, цифрова; момент на, інтервальна, первинна і вторинна інформація, праці відомих представників економічної думки; статистичні матеріали; науково-дослідна література; навчальна література; науково-популярна література; практичні посібники; довідкова література, автоматизована система обробки інформації, інформаційні системи управління підприємствами, інформаційно-пошукові системи, інформаційнодовідкові системи, інформаційні системи нового покоління - системи підтримки прийняття рішень, штучний інтелект.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
2. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу.
3. Використання бібліотечно-бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.
4. Автоматизовані системи обробки інформації.
5. Застосування комп'ютерних технологій та Інтернет в економічних дослідженнях.
6. Підходи до економіко-математичного моделювання в науковій роботі.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Як здійснюється інформаційне забезпечення наукових досліджень?
2. Як класифікують інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу?
3. Як здійснюється пошук бібліотечно-бібліографічних джерел інформації для наукових досліджень?
4. Що відносять до бібліографічних джерел економічної інформації.
5. Яким чином використовують сучасні комп'ютерні технології та Інтернет в економічних дослідженнях?

6. Для чого застосовують економіко-математичне моделювання в науковій роботі?

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК10, ЗК11, СК1, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН17

ТЕМА 6. Систематизація наукових досліджень

Семінарське заняття № 6 – 4 год.

План

1. Способи оприлюднення та апробації наукових результатів.
2. Порядок проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів.
3. Наукометричні бази даних та показники результатів наукових досліджень.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

науковий результат дослідження, публічне схвалення та оцінка, ствердження та визнання наукових результатів здійснюється шляхом оприлюднення та апробації, симпозіум (лат. Symposium), семінар (від лат. Seminarium – розсадник, школа), наукова конференція (від лат. Confero – збираю в одне місце), кількісні оцінки засновані на опублікованих даних і патентної інформації: це число публікацій, аналіз частоти їх цитованості (індекс цитування), індекс Хірша, імпаکت-фактор наукового журналу, в якому роботи опубліковані, кількість отриманих вітчизняних та міжнародних грантів, стипендій, вітчизняних і іноземних премій, участь в міжнародному науковому співробітництві, складі редколегій наукових журналів, наукометрична база даних.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Основні види наукових праць і вимоги до них.
2. Оформлення наукових статей.
3. Оформлення матеріалів участі у конференціях.
4. Проведення круглих столів, науково-практичних семінарів, конференцій та форумів.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Які основні види наукових праць і вимоги до них?
2. Як оформлюються наукові статті?
3. Які оформлюють матеріали участі у конференціях?

4. Як проводять круглі столи, науково-практичні семінари, конференції та форуми?

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК10, ЗК11, СК1, СК2.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 7. Звітність та ефективність наукових досліджень

Семінарське заняття № 7 – 2 год.

План

1. Форми та порядок звітування про науково-дослідну роботу.
2. Звіт про НДР підрозділу, установи, порядок складання, розгляду та затвердження.
3. Економічний та соціальний ефект наукових досліджень.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

наукова продукція, науковий результат, науково-прикладний результат у техніко-економічному обґрунтуванні, звіт науково-дослідної роботи, структура звіту про НДР, ефект досліджень, ефективність досліджень.

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність.
2. Методика підготовки, оформлення та захисту курсових робіт.
3. Методика підготовки, оформлення та захисту дипломних робіт.
4. Форми підготовки науково-педагогічних кадрів.
5. Основні вимоги до по підготовки та захисту дисертацій.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Визначте основи впровадження результатів наукових досліджень та оцінювання їх ефективності.
2. Наведіть основи методики підготовки, оформлення та захисту курсових робіт.
3. Наведіть основи методики підготовки, оформлення та захисту дипломних робіт.

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК10, ЗК11, СК1, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

ТЕМА 8. Організація підготовки науково-педагогічних кадрів

Семінарське заняття № 8 – 4 год.

План

1. Підготовка кадрів через аспірантуру і докторантуру.
2. Індивідуальний план аспіранта, порядок складання і контролю.
3. Критерії оцінки готовності дисертації.
4. Організація та процедура захисту дисертації на спеціалізованих вчених радах.
5. Присвоєння вчених звань.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів, індивідуальний план роботи аспіранта, дисертація на здобуття наукового ступеня, постанова кабінету міністрів України про затвердження порядку присвоєння вченого звання професора і доцента, основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності професорсько-викладацького складу.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Форми підготовки науково-педагогічних кадрів.
2. Основні вимоги до по підготовки та захисту дисертацій.
3. Менеджмент наукових колективів.
4. Планування наукових досліджень.
5. Організація та контроль виконання наукових досліджень.
6. Присвоєння вчених звань.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Методика підготовки, оформлення та захисту курсових робіт.
2. Методика підготовки, оформлення та захисту дипломних робіт.
3. Форми підготовки науково-педагогічних кадрів.
4. Основні вимоги до по підготовки та захисту дисертацій.
5. Менеджмент наукових колективів.
6. Планування наукових досліджень.
7. Організація та контроль виконання наукових досліджень.

Уміння, які мають бути вироблені під час заняття: ЗК1, ЗК11, СК1, СК2, СК5.

навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН 8, ПРН17

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. Обереги, 2021. 208 с.
4. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Липич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Липич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
7. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
8. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
9. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.
10. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.
11. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.
12. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
13. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.
14. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.

15. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.
16. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.
17. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.
18. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
19. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
20. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
21. Офіційний сайт ЕРАЗМУС+UA. URL: <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до Теми 2:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. Обереги, 2021. 208 с.
3. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
6. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
7. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
8. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.

9. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.
10. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
11. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.
12. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.
13. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.
14. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
15. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
16. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до Теми 3:

1. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Липич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Липич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
5. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
6. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.

7. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.
8. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
9. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.
10. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.
11. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.
12. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.
13. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.
14. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
15. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
16. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до Теми 4:

1. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. Обереги, 2021. 208 с.
2. Глухарєв, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
5. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними

проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.

6. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.

7. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.

8. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.

9. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.

10. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).

11. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.

12. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.

13. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.

14. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

15. Офіційний сайт ЕРАЗМУС+УА. URL: <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до Теми 5:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.

3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.

4. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст]

: навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.

5. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.

6. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.

7. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.

8. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.

9. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).

10. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.

11. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.

12. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.

13. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.

14. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.

15. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

16. <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erasmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до Теми 6:

1. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.

2. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст]

: навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.

3. Петрович Й. М., Новаківський І. І. Управління інноваційними проектами : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.

4. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.

5. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2017, 103 с.

6. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.

7. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.

8. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).

9. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУБГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.

10. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.

11. Сазонець І. Л., Джинджоян В.В. Економічна антропологія в системі методологій дослідження соціальних процесів. *Вісник НУБГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3(87). С. 83-102.

12. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.

13. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.

14. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

15. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

16. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

17. Офіційний сайт ЕРАЗМУС+УА. URL: <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до теми 7:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. Обереги, 2021. 208 с.
4. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
7. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Знання та інновації як визначальні детермінанти формування та розвитку постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11. С. 5–10.
8. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Соціальні детермінанти постіндустріальної економіки в глобальному ландшафті економіки знань М. Полякова. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 4–9.
9. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
10. Сазонець І. Л. Постіндустріальний перехід та еволюція корпоративного високотехнологічного підприємництва. *Вісник НУБГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. 2018. Вип. 2(82). С. 212-220.
11. Сазонець І. Л., Вівсяник О.М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління. *Стратегія і тактика державного управління : зб. наук. праць*. 2019. Вип. 3-4. С. 14-25.
12. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.
13. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
14. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

15. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

Рекомендована література до теми 8:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
2. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Глухарев, С. М. Методологія наукових досліджень (Методологія економічних досліджень): конспект лекцій з курсу. Х.: ХНАМГ, 2016. 112 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019, 144 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
6. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
7. Поляков М. В., Ханіна О. І., Сазонець І. Л. Державна підтримка пріоритетних сфер науково-технологічного розвитку: космічна галузь, ІТ-сфера та медицина. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2371> (дата звернення: 09.12.2021).
8. Сазонець І. Л. Інноваційні методи управління діяльністю підприємств в умовах інформаційної економіки. *Економіка та держава*. 2018. № 5. С. 10–13.
9. Сазонець І. Л., Саленко А.С. Детермінанти лібералізації високотехнологічного підприємництва в умовах постіндустріального переходу. Монографія : Рівне : Волин. обереги, 2019. 185 с.
10. Офіційний сайт ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». URL: <https://dgu.edu.ua/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
11. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
12. Офіційний сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/ua/pages/default.aspx>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)
13. Офіційний сайт ЕРАЗМУС+УА. URL: <https://erasmusplus.org.ua/programa-yes-erazmus/pro-programu/>. (дата звернення 12.04. 2021 р.)

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Наукове пізнання та його особливості.
2. Класифікація принципів науки і наукового пізнання.
3. Критерії науковості знання.
4. Форми організації наукового знання: факт, положення, поняття, категорія, принцип, закон, теорія, ідея, гіпотеза, парадигма.
5. Види та ознаки наукового дослідження.
6. Специфіка наукового методу.
7. Співвідношення методології та методики наукового дослідження.
8. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові.
9. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів.
10. Загальнонаукові методи: теоретичні та емпіричні.
11. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, побудова теорій, ідеалізація, мисленнєвий експеримент, математичні методи, аксіоматичні методи, гіпотетико-дедуктивний, історичний і логічний метод.
12. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент.
13. Лабораторні та польові експерименти. Метод експертних оцінок.
14. Співвідношення теоретичних та емпіричних методів у науковому дослідженні.
15. Етапи наукового дослідження: постановка проблеми, вироблення методології, збір та аналіз фактів, експеримент, висновки, апробація.
16. Наукова проблема як основа задуму дослідження.
17. Актуальність проблеми та її обґрунтування.
18. Категоріальний апарат наукового дослідження.
19. Мета, об'єкт, предмет дослідження.
20. Наукова новизна, її функції.
21. Теоретична та практична значущість дослідження.
22. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
23. Види фактів.
24. Джерела даних.
25. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідницькій роботі.
26. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження.
27. Проблема плагіату та посилання на певний науковий текст.
28. Експеримент як засіб отримання нових знань.
29. Розробка методики експерименту.
30. Обробка експериментальних даних.

31. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту.
32. Вимоги щодо проведення статистичних спостережень.
33. Опитування та моніторинг як прикладні методи.
34. Методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал, контент-аналіз.
35. Похибки вимірювання.
36. Стель писемної наукової мови.
37. Правила цитування та посилання на використані джерела.
38. Поняття про академічну доброчесність.
39. Плагіат. Види плагіату.
40. Попередження проявів академічної недоброчесності.
41. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі.
42. Організація вузівської науки.
43. Види і форми науково-дослідної роботи.
44. Система управління науково-дослідною роботою.
45. Загальнонаукові методи дослідження.
46. Методи теоретичних досліджень.
47. Критерії вибору методології дослідження. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження.
48. Процедури у наукових дослідженнях.
49. Підходи та критерії вибору методів в економічних дослідженнях.
50. Наукова проблема у науковій діяльності.
51. Принципи та критерії вибору проблеми дослідження.
52. Принципи та критерії вибору теми дослідження.
53. Поняття наукової організації праці (НОП).
54. Принципи організації праці у науковій діяльності.
55. Особливості творчої праці.
56. Роль особистості вченого в науці.
57. Планування і раціональна організація праці науковця.
58. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця.
59. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу.
60. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях